Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України | **№ 131 (881) ♦ Середа, 13 липня 1994 року ♦ Ціна договірна**

У ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11 липня відбулося засідання Президії Верховної Ради України.

Президія затвердила орієнтовний перелік питань для розгляду на пленарних засіданнях Верховної Ради України 12—15 липня 1994 року і запропонує його до уваги народних депутатів на початку пленарного тижня. Передбачено загалом розглянути близько тридцяти питань, в тому числі пакети документів щодо посилення ходу економічної реформи, боротьби з злочинністю, захисту економічних інтересів громадян та інші. Має бути ратифіковано ряд міжнародних договорів України.

Президія розглянула інші питання державного життя республіки.

Вів засідання Президії Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

НЕОБХІДНІСТЬ МІЖПАРЛАМЕНТСЬКИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Олександр Мороз прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Угорської Республіки в Україні Іштвана Варгу. Відбулася дружня розмова, в ході якої сторони торкнулися нинішнього стану українсько-угорського співробітництва та перспектив його розвитку.

На нашу думку, зауважив посол, відносини між двома країнами в усіх сферах розвиваються успішно. Але разом з тим, зауважив він, є й невикористані резерви, які можуть сприяти розвитку двосторонніх стосунків у нових сферах. Нині, як і раніше, Угорщина дуже зацікавлена у співробітництві з Україною, тепер уже на міждержавному рівні.

Олександр Мороз погодився з цією думкою посла і наголосив на важливості розвитку міжпарламентських зв'язків між Україною та Угорською Республікою.

Посол передав Олександрові Морозу запрошення від Голови парламенту своєї країни відвідати Угорську Республіку у зручний для нього час.

Парламентська хроніка

Країна чекає законів

Ранкове засідання 12 липня

Пленарне засідання Верховної Ради нинішнього тижня розпочалося з привітання Л. Кучмі, якого обрано Президентом України.

Потім народні депутати обговорили орієнтовний перелік питань, підготовлених до розгляду на засіданнях Верховної Ради України. Зокрема, про вдосконалення механізму приватизації в Україні і посилення контролю за її проведенням; проект Закону про виключно морську економічну зону; про роботу Національного банку України; про внесення змін і доповнень до Закону «Про ціни і ціноутворення» та інші.

Віддаючи належне злободенності й важливості питань, внесених до розгляду на сесії, декотрі депутати висловили занепокоєння, що Верховна Рада готує і розглядає їх менш оперативно, ніж того вимагає ситуація в країні і зокрема в економічній сфері.

Затвердивши цей графік, народні обранці заслухали звіт голови Фонду Державного майна України В. Прядка про виконання Державної програми приватизації майна державних підприємств у 1993 році.

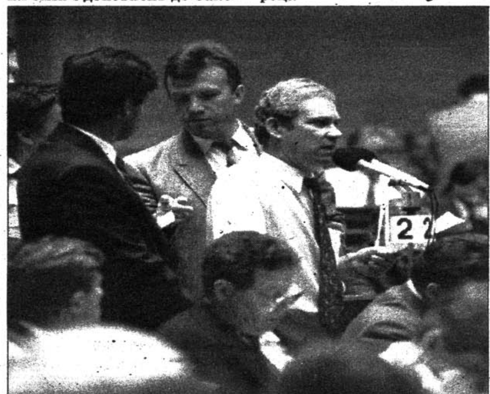

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Леонід КУЧМА — Президент України

Відбулася прес-конференція Центральної виборчої комісії. Її голова Іван Ємець повідомив, що вибори Президента України відбулися у всіх округах. 10 липня, за попередніми даними, взяло участь у голосуванні 26 мільйонів 800 тисяч виборців, що становить більш ніж 71,6 процента від тих, що було внесено до списків для голосування.

Найбільш активно пройшли вибори у Тернопільській, Львівській, Івано-Франківській, Волинській, Полтавській, Чернігівській та інших областях. Тут кількість тих, що проголосували, доходить до 75—88 процентів. І тільки в столиці України прийшли до виборчих урн близько 52,6 процента від занесених до списків людей.

За попередніми даними, за Леоніда Кучму віддали голоси більш як 14 мільйонів 660 тисяч виборців, або приблизно 52 проценти. Проти проголосували 12 мільйонів 700 тисяч чоловік, або близько 47 процентів.

За Леоніда Кравчука проголосували більш як 12 мільйонів 110 тисяч чоловік, або 45 процентів виборців. Проти — приблизно 14,5 мільйона, або 54,5 процента.

Отже, Президентом України обрано Леоніда Кучму.

За повідомленням Центрвиборчкому, в ході голосування не виявлено якихось серйозних порушень Закону про вибори. Тепер уточнюють одержані дані.

Продиктовано в номер

Пропоновано співробітництво

Надходять перші повідомлення про реакцію провідних держав світу на результати президентських виборів в Україні. Представник держдепартаменту США К. Шеллі так заявила після оприлюднення попередніх результатів: «Хоч би хто переміг у виборах, Сполучені Штати очікують, що зможуть працювати у тісному контакті й атмосфері співробітництва з демократично обраним Президентом України».

Формують керівні команди

ВОЛИНЬ. На першій сесії Волинської обласної Ради народних депутатів, що відбулася нещодавно в Луцьку, обрано заступника голови облради, утворено виконавчий комітет у складі 11 чоловік. Повноваження представника Президента в області до прийняття Закону України про місцеве самоврядування передано голові обласної Ради, а функції облдержадміністрації — виконкомові обласної Ради. На сесії також уточнено бюджет на цей рік, створено депутатську групу «Державність».

ОДЕЩИНА. Перша сесія Одеської обласної Ради народних депутатів, головою якої став народний депутат України Руслан Боделан, сформувала новий виконавчий орган регіону — виконком облради. Він поєднуватиме усі владні функції вчорашньої облдержадміністрації, а також виконуватиме низку нових повноважень. Із скасованої структури на керівні посади не взято майже нікого. Серед п'яти заступників голови виконкому із виконавчої роботи лише Юрій Петренко очолював управління культури колишньої адміністрації. Інші чотири — новобранці: генеральний директор ВО «Мікрон» Віктор Борисенко, завідувач відділу облради Валерій Балух, заступник голови міськвиконкому Сергій Графов, генеральний директор НВО «Еліта» Василь Калинчук.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА. Із 54 депутатів облради «найбільш рядові» у табелі про ранги — два хірурги та адвокат. По вісім мандатів — відповідно за «лівими» та «правими» партійними блоками. Але найбільшого успіху досягли керівники агропромислового комплексу — 25 мандатів, що є своєрідним контрольним пакетом владних акцій.

Підкоряючись волі народу

У відставку подав прем'єр-міністр Білорусі В. Кебич, зазнавши поразки на президентських виборах в країні. Головною причиною такого рішення він назвав розбіжності його поглядів з поглядами першого білоруського Президента О. Лукашенка на шляхи реформування держави. Найважливішою заслугою свого кабінету В. Кебич вважає «стабільність і мир в країні, послідовне зближення з Росією», чого й надалі прагнутиме у своїй діяльності.

Штабне тренування

Як повідомила прес-служба Міноборони, з 11 по 13 липня ц.р. згідно з планом підготовки Збройних Сил України провадиться штабне тренування центрального апарату Міністерства оборони України. Під час нього будуть відпрацьовані питання організації управління військами. Залучення військ не передбачено.

Штабне тренування є продовженням занять з бойової готовності, які відбулися в частинах та підрозділах Збройних Сил України на початку літнього періоду навчання з 1 по 10 липня поточного року.

150-та хвиля експлуатації необізнаності, яка переходить в обман і шахрайство

Учора на пленарному засіданні Верховної Ради зі звітом про виконання Державної програми приватизації держмайна в 1993 році і за перше півріччя 1994 року виступив голова Фонду державного майна України В. Прядко. У сьогоднішньому номері газети свою точку зору на перебіг приватизаційних процесів пропонує доктор економічних наук В. Ревенко.

(Читайте на 5-й стор.).

У СКЛАДІ КОМАНДИ ЛЕОНІДА КУЧМИ БУЛО 11 ДОКТОРІВ І КАНДИДАТІВ НАУК

КИЇВ, 11 липня. (Кор. Укрінформу Михайло Мельник). Новий глава Української держави Леонід Кучма в президентському марафоні випередив свого суперника Леоніда Кравчука майже на вісім відсотків голосів виборців. Група підтримки нового Президента вважає, що результат виборів був нею чітко спланований і доведений до логічного завершення.

У команді Леоніда Кучми було 11 докторів і кандидатів наук, середній вік яких менше сорока років. Серед них — економісти, юристи, філософи, історики. Очолював центральний штаб підтримки Валерій Пустовойтенко. В уряді екс-прем'єра він працював міністром Кабінету Міністрів, а перед цим був мером Дніпропетровська. Дмитро Табачник, радник Леоніда Кучми з політичних питань, охарактеризував його як дуже здібного організатора і вмілого керівника.

Сам Дмитро Табачник свого часу очолював прес-службу Кабінету Міністрів, яким керував Леонід Кучма. Він — кандидат історичних наук, відомий публіцист.

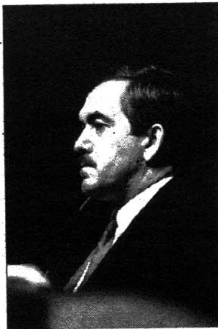
Журналісти відзначають активну роботу викладача Київського держуніверситету Леоніда Новохатька, який здійснював зв'язки із засобами масової інформації, і філософа Петра Лелика. Разом з вченими Віктором Небоженком, Володимиром Кузнецовим, Василем Ткаченком і політологом Володимиром Маленковичем вони розробили чітку стратегію і тактику передвиборної боротьби. За їх порадою Леонід Кучма проводив зустрічі не з керівниками підприємств і організацій, а з простими виборцями. До того ж, вони активно «попрацювали» з виборцями Олександра Мороза і Володимира Ланового. Це, безумовно, принесло успіх новому Президенту.

Хто є хто

Ради не можуть бути «кишенькові»

Олександр Стешенко ще недавно був головою Троїцької районної Ради народних депутатів Луганської області. Нині — голова Комісії Верховної Ради України з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування. Одружений, дочка — студентка.

Суспільні реформи хвилюють Олександра Миколайовича як практика і законодавця.

— Є одне принципове питання: Ради — це органи державної влади, самоврядування чи Ради — це органи самоврядування з делегованими державними повноваженнями? Ось допоки ми не відповімо на це питання і поки я не відчую, що за цим стоїть солідна наукова база, не заспокоюся. Бо ми, якщо хочете, все переплутали. До 26 березня 1992 року Ради були державними органами, а після відбулося роздержавлення Рад. Тепер тенденція до того, що ми їх «приватизуємо», тобто зробимо кишеньковими.

— Що це означає, на вашу думку?

— Я розумію так: Ради — єдине ціле якоїсь територіальної одиниці, їх не можна відділити від проблем населення, яке проживає на цій території. Адже неможливо, щоб Ради були в чистому вигляді органами самоврядування. Вони обов'язково виконуватимуть якісь державні функції. Скажімо, виділення землі. Ось такий простий приклад. Виділення землі під забудову. Забудова може бути місцевого характеру, а може — державного значення, тобто лінія електропередач або автострада, газопровід, нафтопровід і т.ін. Ось територією якоїсь Ради, як у нас у Луганську, пролягатиме водогін, що забезпечує водою Донбас. А місцева Рада може не прийняти відповідне рішення. І що тоді? Для мене принципово те, що я казав напочатку. Отже, щоб позбутися конфліктних ситуацій з Радами різних рівнів, слід йти шляхом створення вертикалі: щодо міських Рад районного підпорядкування, сільських, селищних, то Ради вищого рівня мали б можливість відміняти рішення Рад нижчого рівня. А з другого боку, потрібно також встановити вертикаль підпорядкування виконавчих органів і вивести їх на Президента, Кабінет міністрів. Нове в тому, що питання стосовно голови виконкому і всього виконкому в цілому, якщо вони порушуватимуть Закони, розглядає Верховна Рада.

Мені здається, я не перебільшу, коли скажу, що в частини депутатів самоврядування асоціюється з будинковим або вуличним комітетами. Інакше не було б серед депутатського корпусу таких принципових суперечок: Тому залучатимемо до розв'язання цієї проблеми наукові сили.

Робота законодавців потребує ретельного підходу до розв'язання кожної проблеми. Втім, не всім це, з'ясовується, потрібно. Декотрим депутатський мандат необхідний як «парасолька», під якою добре займатися особистими справами. Вже нині мусують питання про те, щоб лише частина депутатів працювала на постійній основі, мовляв, через матеріальні труднощі із забезпеченням діяльності законодавчого органу. А ми ж усі йшли на вибори з тим, щоб працювати на постійній основі. Тепер вже з'явилася інша точка зору. І це може призвести до парламентської кризи. Адже щохвилини у ВР може змінюватися ситуація.

— А з другого боку, справді депутатам запропоновано нині не кращі умови існування.

— Думаю, що Верховна Рада минулого скликання припустилася ряду помилок. Я висловлюю суб'єктивну думку. Помилка, на мій погляд, у тому, що ВР фінансували через Кабінет міністрів, а не прямо, що вся заробітна плата депутатів зорієнтована на її рівень у Кабінеті міністрів. А умови праці, погодьтеся, різні. Тому й оплата має бути інша. До того ж у парламенті час від часу постають суперечки, в основі яких, на мою думку, лежать суто соціальні питання. Бо депутат минулого скликання ВР, який працює у законодавчому органі й нині, тоді одержав квартиру, декотрі придбали по кілька авто, а той щомісяця їздив за кордон і має сотню-другу доларів тощо. Решта одержує зовсім мізерну платню... А треба створити такі умови для депутата, щоб він мав потрібне для плідної праці, для нормального існування сім'ї, для відпочинку. І тут нічого не потрібно приховувати, виборці повинні мати повну інформацію про забезпечення депутатів. Адже на грошах, що видають для відрядження, далеко не поїдеш.

— Нині всі говорять про економічні реформи. Який зміст вкладаєте в реформи ви?

— Так, у кожного різне розуміння того, як, у якому напрямі реформувати економіку. Те, що робили досі, привело трудівника до злиднів. Отже, робили не так.

— Чи багато маєте друзів? Як вони поставилися до вашої перемоги?

— У мене небагато друзів. Я розбірливий у стосунках з людьми.

Інтерв'ю вела **Світлана ПИСАРЕНКО.**

Указ Президента України

Про створення історико-культурного заповідника у місті Вишгороді Київської області

З метою збереження пам'яток архітектури, історії та культури міста Вишгорода Київської області та враховуючи їх особливу цінність, **постановляю:**

1. Підтримати пропозицію Київської обласної Ради народних депутатів, Українського фонду культури та Української православної церкви щодо створення історико-культурного заповідника в історичній частині міста Вишгорода Київської області.
2. Кабінету Міністрів України вирішити в установленому порядку питання, пов'язані зі створенням зазначеного заповідника.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м.Київ, 6 липня 1994 року

Указ Президента України

Про зміни в структурі управління будівельним комплексом

З метою удосконалення управління будівельним комплексом і скорочення витрат на утримання апарату управління **постановляю:**

1. Ліквідувати Міністерство України у справах будівництва і архітектури.
2. Кабінету Міністрів України:

утворити державний орган з проведення єдиної технічної та містобудівної політики, удосконалення нормативної бази у галузі будівництва, архітектури та містобудування;

здійснити необхідні організаційні заходи щодо ліквідації Міністерства України у справах будівництва і архітектури.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м.Київ, 8 липня 1994 року

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ УКРАЇНИ

Національний банк України нагадує, що згідно з Указом Президента України від 18 червня 1994 року «Про невідкладні заходи щодо повернення в Україну валютних цінностей, що незаконно знаходяться за її межами», резиденти України — власники коштів в іноземній валюті, розміщених з порушенням встановлених правил на рахунках і вкладах за межами держави, повинні у місячний строк переказати їх на рахунки до уповноважених банків України, перелік яких було опубліковано в пресі. У разі неможливості зробити це з об'єктивних причин у встановлений термін резиденти мають узгодити новий термін з Національним банком та Головною державною податковою інспекцією України.

У разі невиконання вимог, передбачених Указом, до суб'єктів підприємницької діяльності, винних у порушенні валютного законодавства, застосовуватимуться відповідні санкції, а їх керівники притягатимуться до кримінальної та інших видів відповідальності.

* * *

У зв'язку із запитами підприємств, організацій, установ і громадян з приводу вилучення з обігу згідно з постановою Кабінету Міністрів і Національного банку України від 28 травня 1994 року №335 купонів номіналами 10 і 25 карбованців Національний банк роз'яснює, що цією постановою передбачене поступове вилучення купонів цих номіналів з обігу до 1 серпня 1994 року. Це не означає, що ці купони є неплатіжними. Вони повинні прийматися без обмежень у всі види платежів.

П'ятий мікрофон

Ваша сила — в єдності

Вельмишановні депутати! Ми дуже стурбовані тим, що ви розпочали працю не в єдності, а поділившись на фракції. Але ж сила ваша — в єдності! Якщо вже й мають бути якісь фракції, то це: одна, котра хоче будувати незалежну Україну, а друга, котра проти такої побудови. Тоді для простого народу буде зрозуміло, хто й чого пішов до Верховної Ради.

Від імені односельців
Юліан КОНЕЧНИЙ.

Дзвиняч
Богородчанського району
Івано-Франківської області.

Будьте і в парламенті джентльменами

Діяльність народних депутатів буде успішніша, якщо вони дотримуватимуть правил хорошого тону. Кожен з них має пам'ятати, що несе відповідальність за моральний стан суспільства, тому має бути справжнім джентльменом і використовувати в парламенті свій розум, а не силу. Не забувайте, що ваша поведінка є прикладом для багатьох ваших співвітчизників.

Іван КСЕНЧУК,
ветеран війни і праці.

Краматорськ
Донецької області.

Не забувайте про нас...

Прикро, що Верховна Рада не думає про таку категорію населення, як люди похилого віку. Взяти хоча б вкрай потрібні нам ліки, які часто недоступні через високу вартість. Думаю, що все-таки варто звернути увагу на це питання і зменшити ціни хоча б на найнеобхідніші — серцеві краплі та анальгін.

Тепер щодо пільг. Здається, в Україні більше пільговиків, аніж тих, хто їх не має. І що з того? Все одно ними ніхто не користується, бо в держави немає грошей, щоб ті пільги оплатити. Тож новій Верховній Раді треба добре думати, перш ніж приймати нові закони про пільги.

Н. ПАВЛОВСЬКИЙ.

Черкаси.

Створюючи закони — дотримуйте їх самі

Ми сподіваємося, що новий парламент, працюючи на постійній основі, знайде шляхи виходу з кризи, не допустить до остаточного розвалу держави. Але не забувайте, що ви, створюючи закони, й самі маєте їх дотримувати. Тож беріться до роботи, вирішуйте конкретні питання, час поставити край випробуванню терпіння народу.

Н. ЗІНЧЕНКО.

Суми.

Творіть державу для людей, а не для престижу

Якщо будемо творити державу заради держави і престижу її керівників, то ми геть розвалимо незалежну Україну. Дивлячись на це, народ поступово втрачає віру й патріотизм. Маю пропозиції, до яких, думаю, приєдналося б чимало моїх співвітчизників. Треба прийняти ряд основних законів для нормалізації життя народу, котрий своєю працею утримує нашу державу. Серед них мають бути й такі: про пріоритет сільського господарства і легкої промисловості; про припинення дотації і закриття збиткових підприємств; про контроль над грошовою масою, про скорочення бюджетних асигнувань адмінуправлінського апарату в державних структурах; про встановлення нормальних податків, які сприятимуть розвиткові виробництва.

Б. ПОЦІЛУЄВ,
бухгалтер-економіст.

Херсон.

«ВЕДІ» — ЗА МУЖНІСТЬ

Повідомлення інформаційних агенцій про відзначення київського акціонерного товариства «Веда» спеціальним міжнародним призом, який вручають підприємствам за технологію, якість, інновації і входження до ринку, справді було подією серед суціль уже буденних фактів, що свідчать про загальний розвал економіки України. З другого боку, всі, хто знає це підприємство, не були, мабуть, вражені звісткою: «Веда» ось уже двадцять років як визнаний лідер серед приладобудівних підприємств. Але ж ми вже знаємо, яка доля на шляху до ринку спіткала багатьох монополістів у своїх галузях, а «Веда» теж була саме таким підприємством, зокрема, з випуску вагових і дозувальних апаратів.

І все ж дивовижно, як колективу вдається не лише утримувати позиції, а й рухатися вперед та ще й здобувати визнання на світовому ринку.

Два керівники, з якими я зустрілася, — голова правління акціонерного товариства Володимир Рекунов і його заступник із зовнішньоекономічних зв'язків та маркетингу Михайло Ткач, — після традиційного «працювати треба», пояснили коротко: «Ми зуміли втримати наш ринок».

За цим начебто простим поясненням — чи не найголовніша проблема нашого нинішнього життя, його зубний біль. «Веді», можливо, й поталанило, що випускає вигідну продукцію, без якої не обійдеться практично жодна галузь: вагові системи автоматичного дозування для металургійної промисловості й агропромислового комплексу, системи пожежної автоматики, контрольно-сигнальної апаратури для вимірювання вібрації на підприємствах електро- і газопостачання, вагові дозатори для торгівлі і ще багато-багато приладів, що зважують і дозують.

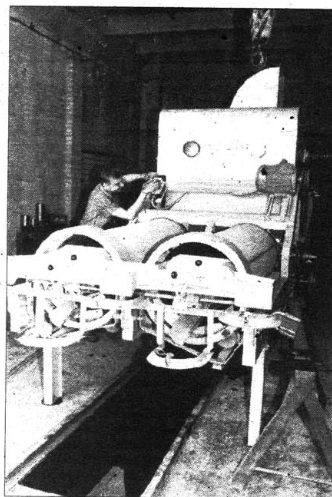
Але ж у той час, коли обсяги поставок од колишніх республік Союзу майже на всіх підприємствах України зменшилися, «Веда» зуміла зберегти майже всіх споживачів своєї продукції. Нині в країни СНД підприємство відправляє половину своїх виробів, 10 відсотків іде на експорт, решта залишається в Україні. А беруть продукцію київського підприємства залюбки, адже воно реалізує її разом з послугами. Якщо гарантійне обслуговування практично скрізь загинуло, то «Веда», навпаки, розвиває його мережу, вкладаючи у неї п'ять відсотків коштів.

До речі, незабаром тут буде створено ще й спільне українсько-італійське підприємство, яке на сервіс, рекламу й дилерську мережу, виділятиме 20 відсотків коштів, проте це не позначиться на вартості виробів.

Звичайно, спокусливо було рвонути на ТОЙ ринок, відмовившись від старих зв'язків, але у керівників підприємства, як то кажуть, вистачило здорового глузду взяти мізки в руки і не втратити ринку на території колишнього Союзу.

Хоч утриматися на ньому було теж справою не з простих за умов порушеної банківської системи. Найбільша проблема — взаєморозрахунки. Разом з «Укренергокомплектом» знайшли вихід — платежі і бартер. Скажімо, турбіни, які поставляє в Україну санкт-петербурзьке акціонерне товариство «Металічний завод», оплачуються коштами «Веди», що зараховують їй як плату за енергоресурси.

Уміле управління, гнучкість економічної політики дали колективу змогу опанувати ще одну новинку — калібрувальну машину. Підприємство вклало у реалізацію цього проекту 4,5 мільярда карбованців, випустивши 20 таких машин, яких досі ані в Україні, ані в СНД не виробляли. Аналоги її є лише у ФРН.

Незважаючи на те, що це було державне замовлення, концерн «Украгротехсервіс» чомусь придбав такі самі машини у зарубіжного виготівника, щоправда у півтора раза дорожче та ще й за вільно конвертовану валюту.

Отож, жнива на порозі, а необхідні селу машини стоять на заводі. Підприємство, зважаючи на те, що у селян коштів катма, готове відпустити цю техніку в кредит.

Очевидно, принципову позицію має зайняти і Міністерство сільського господарства, адже «Веда» поки що — державне підприємство, хоч і планує до кінця року здійснити приватизацію.

І хоч як складно нині господарювати, «Веда» живе. Жодного дня підприємство не простояло, зарплату працівникам виплачує акуратно, зобов'язання перед партнерами виконує та ще й нове виробниче приміщення будує. От і думаю я, що високе міжнародне жюрі вручило «Веді» приз не лише за технологію, якість, інновації і входження до ринку, а й за мужність.

Олеся ТЕПЛУХІНА.

На знімках: електромонтажниці Любов Соляник та Любов Середович на лінії електронних ваг; отаких машин для очищення і сортування зерна стоїть на складах підприємства два десятки.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Точка зору

А якби у нас була УНАС?

або Чи варто об'єднувати зусилля всіх, хто займається сільським господарством

Не приховую, відчуття недовіри й упередженості охоплювало мене, коли чекав початку засідання ради Селянської спілки України. Що це — чергова розмова про скруту в селах? А ще, мабуть, когось звинувачуватимуть, до чогось закликатимуть, щось обіцятимуть. Ці та інші запитання-сумніви закрадалися мимоволі, насторожували.

Є ж бо Селянська партія, Асоціація фермерів і давня рада колгоспів, перейменована у Всеукраїнську раду колективних господарств. Є, зрештою, Міністерство сільського господарства та продовольства і Укоопспілка. Отож, чи потрібні нові раки й щуки, котрі ще більше розтягуватимуть село урізнобіч, а воно й далі сидітиме у возі, що глибоко загруз у багнюці суцільних соціально-економічних негараздів.

А тут ще дізнаюся, що Селянська спілка вже породила і міцно пригорнула до себе асоціацію аграрних та агросервісних підприємств «Нива», аграрний банк, аграрний інвестиційний фонд і концерн із забезпечення сільських господарств паливно-мастильними матеріалами. Нещодавно заснували ще й Міжнародний фонд розвитку сільського господарства України.

Але промовці, голови обласних рад Селянської спілки, говорили, що в їхньої організації відкривається друге дихання. Тобто вона почала тепер предметно займатися економічною діяльністю.

То що ж являє собою Селянська спілка? Коли й навіщо створена?

З'явилася спілка на світ Божий наприкінці 1990 року за ініціативою вчених-аграрників, практичних працівників сільського господарства, зокрема В. Ситника, О. Созінова та інших. Майже два роки відстоювала спілка своє право на життя — організаційне становлення, пропаганду й роз'яснення своїх цілей і завдань. З часом осередки спілки виникли майже в усіх обласних і в більшості районних центрів України.

Характерно, що спілка об'єднує своїх членів не за ідейною переконаністю, а за господарською діяльністю. Спілчанами стали і стають нині передусім ті, хто працює в селі. Це і фермери, і просто працелюбні селяни-виробники. Головне спрямування спілки — захист інтересів селян.

Якщо на перших порах активісти спілки просто агітували, переконували, то торік президія твердо заявила: досить закликати, пропагувати себе словом. Авторитету цим не наживеш і користі не принесеш. Треба робити конкретну справу. Отож і створили при спілці економічний підрозділ. А невдовзі і результати дали про себе знати. Асоціація «Нива» взяла активну участь у будівництві карбідного заводу, що вже діє, і цеху з виробництва поліетиленових труб у Волинській області. Нині триває наладка обладнання заводу з виробництва запасних частин до гноєтранспортерів для тваринницьких ферм у Васильковї Київської області.

Закуплено і передано в користування (без убивчих банківських кредитів) конкретним виробникам 15 комплексів млинів, пекарень, олійниць і крупорушок. І там, де вони запрацювали, з'явився власний хліб. Свіжий, смачніший і значно дешевший за той, що раніше привозили з районних, а то й обласних пекарень. Почала діяти постійна виставка малих переробних підприємств.

А в цей час Міжнародний фонд розвитку сільського господарства, що почав діяти при спілці, зосередив свої зусилля на організації виробництва обладнання для малих підприємств із переробки та зберігання сільгосппродукції в місцях її виробництва. Фонд залучив до співробітництва майже 50 підприємств військового комплексу. Треба віддати належне їхнім керівникам, що йдуть назустріч проблемам села. А оскільки фонд міжнародний, то активно налагоджуються зв'язки із зарубіжними фірмами. Вже розроблено і невдовзі будуть захищатися 10 проектів у Європейському Союзі.

Отже, все перелічене, погодьтеся, спонукає до серйозного ставлення до Селянської спілки. А на згаданому засіданні члени ради вели зацікавлену мову про свої нові завдання на сучасному етапі. І в прийнятій постанові рада, зокрема, констатувала: спілка вважає за необхідне всіляко сприяти будівництву демократичної, правової держави з рівністю різних форм власності та організації праці, господарювання на селі. Одна з настійних вимог спілки — селу та агропромисловому комплексу неодмінно треба надати пріоритет у державній політиці. Сама ж спілка вважає за необхідне активно взаємодіяти з усіма громадськими та громадсько-політичними об'єднаннями, що підтримують її у справі зміцнення сільського господарства і виведення його з кризи.

З-посеред перелічених позицій є ще й така. Спілка виступає проти революційних змін на селі. Голова спілки І. Мозговий переконує всіх: село має свої природні закони розвитку і повинно розвиватися не штучно, не примусово, а лише за властивими йому законами. Що ж, не погодитися з цим неможливо. Наслідки революцій на селі ми видихаємо й досі.

Нині ж однією з найважливіших передумов розвитку села, окрім зміцнення його матеріально-технічної бази, багато хто вважає розукрупнення колективних господарств і фермеризацію. Але поширенням фермерства в Україні займається Асоціація фермерів. Рада колективних сільськогосподарських підприємств відстоює своє. Тоді за стан матеріальної бази на селі варто питати лише з Мінсільгосппроду? Тільки далеко не все і йому під силу. І ось Селянська спілка, повторюю, знайшла своє, хай і звужене, та досить чітке місце у піднесенні нашого сільського господарства — допомагати конкретним працелюбним виробникам.

А чи добре це, що село ділиться на різні зони впливу? Чи не краще було б об'єднати зусилля всіх зацікавлених громадських формувань? Саме таку мету кілька років тому ставили перед собою ініціатори створення УНАС — Української національної аграрної спілки. Але певні розбіжності у підходах до розвитку сільського господарства її організаторів, а найголовніше — особисті амбіції, що проявилися у боротьбі за портфелі, згубили ідею створення в державі єдиної національної аграрної спілки. Тієї спілки, яка б об'єднала зусилля всіх, хто прагне допомогти селу.

Як твердять літні люди, єдності у селянському русі в нас чомусь ніколи не було. Немає й нині. Але, на щастя, є і Асоціація фермерів, і ось така спілка. Міцно тримається і Всеукраїнська рада колективних господарств. То чи не настав час групування сил, спільних конструктивних дій?

Брати на себе ініціативу створення такої чи подібної спілки І. Мозговий тепер не має наміру з чисто етичних міркувань. Чому тепер? Тому, що свого часу він також брав участь у створенні УНАС. Окрім того, його спілка заявить про себе добрими конкретними справами.

До Асоціації фермерів пішли і йдуть одні, рада колективних господарств «утримує» других... Тоді хто ж візьме булаву і згуртує всіх причетних до сільськогосподарського виробництва? Може, заспів зробить політична Селянська партія? На думку І. Мозгового, на перших порах таким згуртувальним органом могла б бути координаційна рада. Вона відстоювала б інтереси кожної структури і об'єднувала всіх довкола села. Чи, може, взагалі цього не слід робити?

Гадаю, на адресу редакції надійдуть листи на цю тему, і ми продовжимо почату розмову. А вона, погодьтеся, важлива. Бо ж ідеться про село — наш стіл, наше харчування і здоров'я. Бо здавна добре відомо: лише в єдності — запорука успіху. В будь-якій справі.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

«Стійло Пегаса» в «Домі Фраполлі»

В Одесі побільшало на ще один культурний центр — «Дім Фраполлі». Відкрито його завдяки меценатству, яким колись так відзначалося місто і яке нині відроджується. Цього разу ініціативою порадували одеситів два директори солідних виробництв — науково-виробничої фірми «Стальканат» Леонід Шемякін та комерційної фірми «Терра» Ілля Піковський. Обидва досить відомі серед земляків не просто своїм шанобливим ставленням до мистецтва, а й постійним покровительством йому.

Леонід Шемякін, скажімо, повсякчас запрошує до клубу «Стальканату» не тільки артистів естради, а й творчі колективи, що не без успіху прилучають робітників до класичної музики (ось характерний шлях: оце недавно, щоб змогли вони послухати виступ Одеського державного симфонічного оркестру під керівництвом американського диригента Хобарта Ерла, якому надано звання заслуженого артиста України, директор велів спеціально розширити для цього сцену, що й було на диво оперативно зроблено). Ілля Піковський, сам драматург (його п'єси ідуть на сценах одеських театрів) і літератор (глави його сатиричного роману друкує місцева преса), не раз виручав митців, коли ті потрапляли в скруту, фінансово сприяє розвиткові молодих талантів.

У «Домі Фраполлі» (таке найменування — на честь відомого архітектора, споруди якого прикрасили стару Одесу й багато з яких збереглося досі) меценати для початку відкрили картинну галерею, де виставили свої твори уже знані одеські художники С. Сичов, В. Цюпко, С. Ільїн, Г. Палатников, а також випускники місцевого художнього училища імені Грекова. Галерея, що її очолила мистецтвознавець Ірина Тимохіна, не ставить жодних комерційних цілей, її діяльність і надалі фінансуватимуть меценати, заохочуючи до участі в експозиції нових і нових митців.

Ще в «Домі Фраполлі» незабаром буде обладнано невелику концертно-театральну залу, де зможуть виявляти свої таланти професійні і самодіяльні режисери, драматурги, артисти. І для літераторів знайдеться тут затишна кімната, де вони читатимуть, обговорюватимуть нові твори. Одне слово, як напівжартома заявили засновники нового культурного центру, «Дім Фраполлі» стане своєрідним «Стійлом Пегаса» для людей мистецтва, передусім — молодих талантів.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

За партами — майбутні політологи

У Чернівцях відкрито українсько-австрійську літню школу з політології. Вона має ім'я одного з найвидатніших західних економістів і політологів Шумпетера, який розпочинав свою діяльність у стінах Чернівецького державного університету під час першої світової війни.

До навчання допущено п'ятдесят юнаків і дівчат з Австрії, України, США, Німеччини та Росії. Лекції для них читатимуть відомі науковці з країн Західної Європи.

На урочистому відкритті міжнародної школи з доповіддю про життєвий шлях Шумпетера виступив викладач Оксфордського університету Петер Пульцер. Потім відбувся великий концерт з участю піаніста з Відня Джу Анн Ку.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Металургійну «музику» замовлятимуть нам

Тиждень тривала у німецькому місті Дюссельдорфі міжнародна виставка металургійних підприємств світу. У ній взяв участь і Алчевський металургійний комбінат. Наші земляки вперше за майже 100-літню історію свого підприємства потрапили на таку виставку. А готувалися до неї протягом 2 років. Комбінат запропонував найрізноманітнішу продукцію. Дані про неї відтепер закладені до комп'ютерної системи, якою користуються покупці з усього світу. Алчевські металурги вже уклали кілька вигідних контрактів.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

«Сфера» і афера

Черкаська обласна прокуратура видала ордери на арешт директора і заступника директора фірми «Сфера» 24-літніх Сергія Щербака та Андрія Смирнова. Їх звинувачено у протиправних валютних операціях. Не маючи ліцензії Національного банку, бізнесмени продавали квартири приватним особам за американські долари, купуючи житло у будівельних організаціях за цінами значно нижчими від ринкових, а різницю клали собі до кишені.

Арештовано також генерального директора виробничого будівельного об'єднання «Черкасибуд» 43-річного Юрія Пелиха та головного інженера цього об'єднання Едуарда Дегтярьова. Слідством встановлено, що ці особи, зловживаючи службовим становищем, одержували валютні хабарі від продажу недобудованих квартир комерційним структурам. Всього високопоставлені будівельники отримали, за попередніми даними, близько 20 тисяч доларів хабарів. У підслідних арештовано три легкові автомобілі.

За цією ж кримінальною справою, що набула широкого розголосу в Черкасах, затримано з підозри у хабарництві заступника керуючого черкаським відділенням агробанку «Україна» Раїсу Панченко.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Продиктовано в номер

Ще один університет

Рішенням Міністерства освіти України Хмельницький технологічний інститут реорганізовано у технологічний університет Поділля. Інститут за кваліфікаційним рівнем викладацького складу та якістю підготовки кадрів (тут готують магістрів — тобто спеціалістів четвертого рівня за світовою класифікацією), наявною навчальною базою та діапазоном наукових розробок уже давно «доріс» до такого статусу. Нині науковий центр університету, який очолює професор, доктор технічних наук, проректор Віталій Каплун, працює з випередженням часу: співпраця науки з виробництвом дала більш як вісімдесят нових технологій, зокрема таких, що не мають аналогів у світі.

Вчимося ... латати

У Хмельницькому відбувся республіканський семінар з проблем утримання автомобільних шляхів. Зазначалося, що цієї весни в Україні понад 20 тисяч кілометрів шляхів, які потребували ремонту, здебільшого у Полтавській та Чернівецькій областях. Найбільш безвідповідально ставилося до своїх обов'язків Одеське управління шляхів. У цій області не знайдеш і кілометра дороги без баюри.

З другого боку, позитивно оцінено роботу Хмельницького обласного управління, яке очолює депутат обласної Ради Є. Коваль. Подоляни перші в Україні повернулися до практики будівництва бетонних доріг і в час скрути з постачанням бітуму ефективно використовували наявний у достатній кількості цемент.

У парламенті «Прогрес»

Відбулося об'єднання шести депутатських фракцій і груп лівої спрямованості у впливову коаліцію «Прогрес» у парламенті Казахстану. Нова течія у Верховній Раді має намір виступати з конструктивною критикою дій нинішніх органів законодавчої і виконавчої влади. Шляхом прийняття реалістичніших і дієздатніших законів вони добиватимуться якнайшвидшого виходу країни з економічної кризи й підвищення ролі та престижу парламенту у державному житті.

У зовнішній політиці «Прогрес», швидше за все, підтримуватиме зусилля республіки у поглибленні й розширенні інтеграційних процесів у рамках СНД. Лідери коаліції однозначно виступають за пропозицію Президента Н. Назарбаєва щодо формування євразійського союзу.

Із мирних мотивів

Рада НАТО підтвердила готовність альянсу брати участь у виконанні угоди про мир у Боснії й Герцеговині. Про це йдеться в комюніке, що його опубліковано у Брюсселі. НАТО готове до розв'язання нових завдань, які поставить ООН у разі прийняття чи неприйняття боснійськими сторонами мирного плану контактної групи. Альянс пропонує свої послуги у сфері планування операцій зі встановлення миру в регіоні й запрошує Росію взяти участь у цьому процесі.

Президентові й прем'єру набридло воювати

Про припинення бойових дій у Кабулі оголосили угруповання, що суперничають у боротьбі за владу Президента Афганістану Б. Раббані й прем'єр-міністра Г. Хекматіара. Це дасть змогу миротворчій місії організації Ісламська конференція (ОІК) на чолі з її генеральним секретарем Х. Алгабідом прибути сюди для консультацій у пошуку національного примирення в Афганістані.

Президент Б. Раббані у посланні Х. Алгабіду висловив згоду передати всю повноту влади «представницькій раді», яка уповноважена вибрати нейтральний уряд.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

У парламентах світу

З. Гал — голова Держзборів Угорщини

Відбулося перше засідання новообраного парламенту Угорщини. Його новим спікером став Золтан Гал

З досьє «ГУ». Народився в Будапешті 10 грудня 1940 року. В 1964 закінчив юридичний факультет столичного університету, а в 1981 — Військову академію імені М. Зріньї, доцент. Працював у профспілках, затим — в апараті ЦК УСРП. З 1987 по 1989 р. — міністр внутрішніх справ Угорщини, з 1989 року — член УСП. В 1990—1994 рр. — депутат парламенту, член Конституційної комісії, пізніше — Комісії з питань національної безпеки. З 1991 року очолює парламентську фракцію УСП. Одружений, має сина.

Обрано також трьох заступників голови Держзборів. Ними стали Марія Короді (Спілка вільних демократів), Агнеш Мацо (Партія дрібних господарників) та Ласло Шоломон (Угорський демократичний форум).

Створено 17 постійних комісій. 8 з них очолили соціалісти, 4 — вільні демократи, 2 — представники УДФ і по одній — висуванці решти трьох парламентських партій. В роботі зборів узяли участь 383 депутати. До речі, до нинішнього складу парламенту з колишнього не потрапив 251 чоловік.

Одразу по завершенні засідання голова Держзборів та його заступники провели свою першу прес-конференцію. Наголошувалось, що керівництво парламенту намагатиметься дотримуватись позапартійної позиції, вести його діяльність виключно в рамках закону, існуючих правових та етичних норм. На думку З. Гала, в новому парламенті буде більше конструктивних дискусій, а основна законотворча робота перейде в комісії. Спікер вважає також, що опозиції потрібно забезпечити вагомішу контрольну роль. Передбачається введення санкцій до депутатів, які не братимуть участі в засіданнях. Крім цього, З. Гал має намір «здешевити» утримання парламенту, насамперед припинивши харчування народних обранців за рахунок бюджету. Незмінним залишається апарат Держзборів.

На засіданні депутати присягнули на вірність народові Угорщини, а Президент країни Арпад Генц офіційно запропонував сформувати новий уряд Дьюлі Хорну. До порядку денного внесено також пропозиції лідерів коаліції щодо ліквідації міністерства зовнішньоекономічних зв'язків та щодо можливості поєднання функцій голів місцевих органів самоврядування з депутатськими обов'язками.

Микола ГОРВАТ.

Будапешт.

Фотофакт

У родині Коулі, котра керує зоопарком в англійському місті Уормінстер, ростуть двоє: трирічна дочка Сюзан і левеня, яке залишилося без матері. Дитинство обох дарує, як бачите, чимало зворушливих миттєвостей.

Фото з журналу «Нешнл інквайрер».

Проблеми

Дим вітчизни дедалі відчутніше пахне наркотиками

Питанням боротьби з наркоманією було присвячено семінар, проведений у Душанбе за сприяння держдепартаменту США і посольства цієї країни в Таджикистані. Кращі американські експерти, серед яких — Девід Мактас, емігрант з України, протягом чотирьох днів передавали свій досвід лікування цієї небезпечної хвороби.

Сам факт проведення семінару в Таджикистані свідчить про серйозність проблеми, з якою зіткнулася молода суверенна республіка. Її кордони, особливо Памірська ділянка, перетворилися за останні роки в перевалочну базу наркотиків із країн «золотого напівмісяця» — Ірану, Афганістану та Пакистану. Звідти щодня, за неофіційними даними, доставляють принаймні 70 кг опію-сирцю, гашишу, маріхуани тощо. Далі через сусідній Киргизстан дурман-трава надходить до Росії та Західної Європи.

Крім того, зростає виробництво наркотиків і в самому Таджикистані. Якщо раніше цим здебільшого займалися представники одного з народів північної зони, то тепер на посіви опійного маку та коноплі можна натрапити майже повсюдно.

«Починаючи з 1991 року, — повідомив кореспондентові «Голосу України» Тахір Норматов, начальник управління МВС Таджикистану, — перевезення наркотичних речовин із-за кордону і обсяг з внутрішнього виробництва збільшуються щосезону в два-три рази».

За словами фахівця, успіхові злочинного світу сприяє роз'єднаність країн СНД у питаннях боротьби з наркомафією. «Коли так триватиме й далі, ми всі задихнемося від опійного диму», — невесело закінчив Тахір Норматов.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

150-та ХВИЛЯ ЕКСПЛУАТАЦІЇ НЕОБІЗНАНОСТІ, ЯКА ПЕРЕХОДИТЬ В ОБМАН І ШАХРАЙСТВО

Точка зору

Населення України, яке занадто втомилося від балачок про приватизацію, полинуло до пунктів прийому приватизаційних сертифікатів (ПС) і до філій зв'язку по бланки заяв. Уранці й увечері по радіо й телебаченню нас постійно питають: «Про що нам промовляє цифра 150?»

Коли б мене хтось про це спитав, я б відповів: про 150-ту хвилю експлуатації необізнаності, яка переходить в оману й шахрайство. І ось чому.

Мені знайомий перелік 150 акціонерних товариств відкритого типу, акції яких зараз виставлено на відкритий продаж за ПС для всіх громадян моєї країни. А в газеті «Відомості приватизації» від 29 квітня ц. р. № 9 прочитав інформацію про АТ відкритого типу «Роменський завод замінника незбираного молока». Продукція корисна, першої потреби. Поки що це мій вибір. Що робити далі? Інструкція в цьому ж номері на 7-й стор. Усе просто. Купуй бланк заяви у філії зв'язку, ретельно його заповни, обов'язково не забудь вказати кількість акцій, що їх бажаєш купити, й максимальну ціну, за яку готовий придбати одну акцію, після цього слід надіслати заяву до комісії з питань приватизації і чекати відповіді.

Але я не хочу чекати. І перш, ніж зробити остаточний вибір, я дістаю «Державний бюлетень про приватизацію» № 6 за 1993 р. У ньому опубліковано «Положення про застосування способів приватизації майна державних підприємств».

Обчислення ціни, за якою продаватимуться акції 150 підприємств першої хвилі, що їх приватизують, наведено в пункті 5 Положення. В ньому йдеться, що коли заявлено акцій більше, ніж пропонується на продаж, то конкурсна ціна акцій визначається як більша з двох розрахункових величин: перша величина визначається як відношення загальної кількості заявлених акцій до загальної кількості запропонованих до продажу акцій; друга величина визначається як відношення вартості запропонованих до сплати коштів приватизаційних сертифікатів до номінальної вартості запропонованих до сплати акцій.

ПЕРШЕ ЗАУВАЖЕННЯ: як перша, так і друга з розрахункових величин виявилися безрозмірними величинами, що неприпустимо, бо кожна з них могла б бути ціною продажу або конкурсною ціною акцій підприємства, яке приватизується. А це розмірна величина: «крб/штуки». Це так звана помилка розмірності. Про такі помилки добре знають старанні учні, починаючи з 8-го класу середньої школи.

ДРУГЕ ЗАУВАЖЕННЯ: комісія не володіє інформацією про розрахунок частки ПС, що погашають, доти, доки не стане відома конкурсна ціна акцій, що продаються. Інформація, якою може й має користуватися комісія, є тільки в особистій заяві заявника: прізвище, ім'я, по батькові, домашня адреса, кількість акцій і максимальна ціна, за якою заявник згоден придбати акції. Та більше нічого! Дивна виходить ситуація: конкурсна ціна акцій, що продаються, визначається величиною, яка, в свою чергу, може бути обчислена лише тоді, коли стає відомою конкурсна ціна продажу!

ТРЕТЄ ЗАУВАЖЕННЯ: а чому, власне, використовується поняття «максимальна ціна»? Відносно якої іншої ціни?

Отже, я схильний думати, що розрахунок, а також його підсумки не відповідають дійсності. Простіше кажучи, розрахунок неправильний. Більше того, помилки не мають випадкового характеру. Чому я так можу казати? До тексту даного Положення внесено принципові зміни проти оригіналу, тобто наказу за № 56 від 04.02.1993 р. по Фонду держмайна, який підписано головою фонду В. Прядком. Особливо цікавий той факт, що внесено принципові зміни до алгоритму розрахунку акцій, які може отримати кожний окремий покупець, а приклад розрахунку залишився при цьому без будь-яких змін. Таким чином і до прикладу маємо внести зміни, бо це надалі вплине на кількість акцій, що продаються за допродажу. Тобто кількість акцій, що допродають, має бути різною.

Стосовно подальшого допродажу, моя думка така: він безглуздий. І ось чому.

Комісія дізнається про те, що можливий допродаж, тобто не всі акції розпродані, вже після передплати. А покупець має право передплати на акції декількох АТ і він не знає, де в нього кращі шанси. Мета у кожного покупця одна. За свій ПС придбати не лише якусь кількість акцій, а придбати максимальну кількість акцій декількох, саме для нього, перспективних АТ. Тож він буде затримувати процес остаточного продажу. Принципова помилка запропонованої розрахункової схеми полягає у хибності вихідної посилки. Покупець адже ніде не фіксує, яку частку свого ПС він готовий віддати за акції конкретного АТ. За нього цю величину підрахує комісія. Але на якій підставі?

Розробники даного положення погано собі уявляють, що між розмовами про ринкову економіку взагалі і технікою роботи з фінансовою інформацією в ринковій економіці зокрема — дистанція величезна. В ринковій економіці ціна продажу будь-якого товару, а акція не виняток, визначається не купівельною спроможністю покупця. Вона визначається балансом попиту і пропозиції. Покупець перед тим, як обмірковувати питання купівлі, має поцікавитись, а яке фінансове становище АТ, акції якого він хотів би придбати, які перспективи, наскільки конкурентоспроможна продукція, що випускається, та на яких ринках. Коли він не хоче займатися цим сам, то, бажаючи брати участь у приватизаційній хвилі, він звертатиметься до фінансових посередників, котрі зобов'язані будуть усе це робити.

Виконавши не такі вже й складні розрахунки за двома-фактично різними алгоритмами, у мене кількість питань не зменшилась, а навпаки, значно зросла не лише за кількістю, але й по суті того, що відбувається. Ось тільки декілька з них, аби визначити тему подальшої бесіди й глибину дослідженої проблеми.

1. Чому в пункті 5 Положення йдеться про те, що покупець має вказати мінімальну й максимальну ціну, а в заяві обов'язково потрібно вказати тільки одну — максимальну?

2. Чому за мене, завчасно не спитавши і не повідомивши мене, комісія визначає частку ПС, яку я збираюсь вкладати до якогось АТ? Може, воно для мене й не таке вже бажане?

3. Чому я не можу придбати акцію за ціною нижчою за номінальну? Адже навіть школяреві має бути відомо, що номінал надто мало каже про реальну вартість акцій. Адже ми, беручи саме участь у відкритому продажу акцій, усі разом визначаємо її реальну вартість. Ця ціна може бути як більша, так і менша за номінал.

4. Чому такий суцільний суб'єктивізм у так званій процедурі допродажу? У чому суть допродажу, що таким чином організується? Кому це вигідно? Нащо це потрібно робити, і саме таким чином?

5. Чому алгоритм розрахунку середньоринкової ціни і вся наступна за ним процедура зорієнтована на фінансового посередника, але не на окремого громадянина?

6. Чому припустилися таких грубих помилок в округленні розрахункових одиниць? Адже на реальних масивах помилки округлення мають відповідати мінімально неподільній одиниці. У нас це карбованець. Це означає, що рахувати потрібно з точністю до третього знака. Що, хіба це теж не відомо розробникам?

Перелік таких питань можна продовжувати дуже довго. Та мені не хотілося б почути приблизно таку відповідь: мовляв, відповідальні працівники ФДМ стикаються з фантастичними обсягами роботи, а, до того ж, відсутній кваліфікований допоміжний персонал. Взагалі ми працюємо, ми вчимося, хочемо працювати краще. Сьогодні краще, ніж учора, а завтра краще, ніж сьогодні. Тобто, простіше кажучи, виправимо, підправимо, змінимо, уточнимо. І як співають в одній пісеньці: «... а в остальном, прекрасная маркиза, все хорошо, все хорошо!»

Знову ж таки наважусь висловити альтернативну гіпотезу про те, що вся сукупність висловлених зауважень й з'ясованих помилок далеко не випадкова, бо в своїй сукупності вони грають на боці ФДМ та фінансових посередників, що їх він добирає. Саме фінансові посередники, а не окремі громадяни, мають незаперечні переваги.

Або розглянемо наступний приклад. Чинна схема не виключає того, що заявник може заповнити кілька заяв для придбання різних кількостей акцій різних АТ. Наприклад, я пишу п'ять заяв на придбання акцій п'яти різних АТ. Після отримання відповіді від комісій з приватизації цих п'яти АТ, де вказано частку ПС, яка має бути погашеною, я вже сам вирішуватиму, як мені остаточно вчинити. При цьому у мене є можливість зменшити кількість акцій, замовлених завчасно.

Невже розробники не розуміли, що такий алгоритм з деякого моменту просто блокує роботу комісії? Які наївні питання порушує автор, скажуть досвідчені люди і, як завжди, матимуть рацію. Наш чиновник теж дещо розуміє в цьому житті. Створюючи ажіотажний попит, чиновник потрапляє в рідну стихію. Далі технологія роботи більш ніж відлагоджена: добір слухняної комісії, підлеглої тільки хазяїну — ФДМ, приховування інформації, пряме підтасування, фальсифікація, підробка — можна запустити увесь арсенал. Адже цілковита безкарність та безконтрольність. Чому б не запустити механізм вилучення ПС, запропонувавши за них явно непропорційну кількість акціонерного капіталу, що передається?

Запропонована процедура так званої дозаявки щодо цього просто шедевр чиновницької творчості. Вона побудована таким чином, що ніяк не враховує думки заявника, про якого, власне, йдеться.

Наведу приклад. Продавець зацікавлений, щоб було якомога більше заявників. Конкурсна ціна при цьому зростатиме. Після підрахунку значення конкурсної ціни у продавця залишиться на руках багато ще не проданих акцій, а у покупців не буде коштів, щоб щось придбати. Отже, комісії ніщо не перешкоджає зробити так, щоб перший заявник дозаявив 6 акцій, а другий тільки 4. Причому це далеко не єдиний варіант.

Тим паче, що тим, хто бере участь у приватизаційній хвилі, не відомий списковий склад заявників, чого не можна сказати про комісії з організації і проведення аукціону на ПС. Бо комісія, діючи за своїм розсудом, може найістотніше вплинути на остаточні результати. Дивно, але на «якнайзаконніших» й цілком безпечних для себе засадах.

Потрібно також звернути увагу на те, що схема розподілу акцій за ПС за відкритою передплатою надає вирішальні переваги фінансовим посередникам (ФП). Чому ж ФДМ віддає вирішальну перевагу у відкритій передплаті саме ФП? Я можу окреслити проблему двома причинами. Насамперед ФДМ сам, за власними міркуваннями, підбирає тих ФП, яким видає ліцензію на право роботи з приватизаційними паперами. А якщо хтось не подобається декому з ФДМ? Який матимемо результат? Тобто ми знову повертаємося до старої системи управління: цілковитий суб'єктивізм, нічим не обмежений й цілком безконтрольний. Друга причина — глибша і пов'язана вона з психологією держслужбовців, для котрих окремий громадянин ніколи не був суб'єктом прав, які стосуються відносин власності. Все це дозволяє зробити деякі прогнози і висновки. Перший й, либонь, головний полягає в тому, що при виконанні програми приватизації у режимі безперервно мінливих приватизаційних хвиль (а лише в цьому разі можна спробувати виконати основні показники Держпрограми приватизації на 1994 і наступні роки), кількість безвихідних й важко розв'язуваних ситуацій лавиноподібно нарощуватиметься й, коли спливе достатньо короткий проміжок часу, процес повністю вийде з-під контролю органів приватизації.

Другий полягає в тому, що ФДМ непомітно став не просто монополістом, а й супермонополістом на використання і розпорядження інформації щодо процесів приватизації. Причина в поєднанні в рамках однієї структури (ФДМ) різнорідних функцій. Проблеми багато в чому буде знято, коли організаційно-розпорядчі функції зі сфери повноважень ФДМ вилучити. Право видання ліцензій на ведення посередницької діяльності потрібно передати Міністерству фінансів. Для них звичніше працювати саме з фінансовою інформацією: більше знань, більше досвіду. Є надія, що тоді матимемо менше помилок й неврахованих ситуацій.

На закінчення я можу лише повторити слова одного мого колеги, який сказав: «Положення не потребує якихось виправлень й доповнень, якими воно буде доведено до кондиції. Його треба розробити знову». І даруйте за дещо емоційну, але доречну оцінку. Шановні добродії з ФДМ! Це чистісінька халтура. Соромно за конкретних розробників й якось ніяково за тих, хто підписував, узгоджував, реєстрував.

Валерій РЕВЕНКО,
доктор економічних наук.

Колонка власкора

Чим багаті...

Створений свого часу розпорядженням представника Президента в області Миколи Залудяка фонд стабілізації допомагає сьогодні вижити економіці Полтавщини. Цього року до фонду вже передано 4 відсотки продукції, зокрема 8,7 тисячі тонн цукру, 600 КрАЗів, 1200 тонн олії, 32,6 тисячі електродвигунів, значну кількість товарів народного споживання — усього продукції в цінах на 1 січня ц.р. на суму 1918 мільярдів карбованців. Значну частку продукції з фонду спрямовано на придбання підручників, медикаментів, підтримку підприємств транспорту.

Від Парижа до Полтави

З нагоди 115-ї річниці від дня народження Симона Петлюри в краєзнавчому музеї відкрито виставку. Університет українознавства імені В. Кричевського провів наукові читання «Визвольні змагання українського народу XX століття», на яких з грунтовними дослідженнями виступили директор бібліотеки імені С. Петлюри в Парижі Василь Михальчук, професор Дмитро Степовик із Києва, полтавець Тарас Пустовіт.

«Підліток» — друг підлітка

У Хоролі утворено фонд «Підліток». За його кошти надаватимуть матеріальну допомогу малозабезпеченим сім'ям, створюватимуть робочі місця для неповнолітніх, організовуватимуть гуртки та спортивні секції тощо.

Пам'ятати і дружити

Із 2 червня до 19 вересня 1944 року з'єднання військово-повітряних сил США здійснювали так звані човникові рейси для бомбардування численних об'єктів у Німеччині й на інших підконтрольних гітлерівцям територіях. Радянське командування надало тоді союзникам кілька своїх аеродромів, зокрема в Полтаві, Миргороді, Пирятині. Причому згодом до човникових рейсів підключилися і наші авіатори.

У Полтаві вирішено урочисто відзначити 50-річчя спільних із союзниками дій у другій світовій війні, котрі відіграли позитивну роль у повному визволенні українських земель від загарбників. Створено оргкомітет, вирішено провести ряд зустрічей ветеранів, спорудити пам'ятний знак в обласному центрі.

Як заповідав Козловський

У переповненому залі московського будинку-музею Федора Шаляпіна відбувся вечір пам'яті видатного співака Івана Козловського. Серед присутніх був також і полтавець, педагог-мистецтвознавець Валерій Тесленко, який відвідав родину славного земляка, мав розмову з його сестрою і доньками. Рідні, виконуючи заповіт Івана Семеновича, передали в дар музеєві «Музична Полтавщина» театральний костюм, у якому геніальний співак виконував партію Петра з «Наталки Полтавки», набір платівок «Мистецтво Козловського» і 17 фотографій. Майстер-фотограф зупинив мить незабутніх виступів із Полем Робсоном, на короленківському вечорі в музеї Короленка, на Тарасовій горі в Каневі з Олексою Ющенком, з самодіяльною хоровою капелою міста Долини Івано-Франківської області на 100-літньому ювілеї Василя Стефаника та інші.

Дах горить...

Другий візит «червоного півня» у Кременчуцьку синагогу виявився фатальним — приміщення, яке було архітектурною цінністю, згоріло вщент і реставрації не підлягає. В синагозі містилися ще дві громадські організації — тепер і вони без даху над головою.

...І їде

У тому ж Кременчуці директор одного із МП, добряче підпивши, намагався позбавити життя продавця ларка за те, що той... не налив йому кухоль пива. Діставши мисливську рушницю, двічі пальнув по ларку. На щастя, схибив.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Чи сповзе Одеса в море?

Відомо кілька варіантів анекдоту про вість добру і погану: яку, мовляв, волієте почути першою? А на голови одеситів обидві такі звістки впали одночасно. З одного боку, Кабінет міністрів України прийняв пропозиції Одеської облдержадміністрації, міськвиконкому й ряду відомств про те, щоб оголосити комплекс пам'ятників історії, містобудування й архітектури державним історико-архітектурним заповідником «Стара Одеса».

З другого — московські «Аргументы и факты» (№ 21) опублікували кореспонденцію О.Овчинникова «Одесі загрожує гігантський «зсув», де стверджується, що влітку 1998 року, після кількох «дзвінків» уже в найближчі місяці й роки, відбудеться «основне переміщення», яке призведе до практично повного руйнування історичної частини міста й порту», тобто отієї самої «Старої Одеси». При цьому автор посилається на дослідження й висновки одеського науковця Євгена Штенгелова (переплутавши, щоправда, його ім'я).

Паніку посилювало те, що називали цілком конкретні терміни першого, другого і третього «дзвінків», тобто активних стадій переміщення зсувних масивів (починаючи з жовтня-грудня вже цього року) і аж до глобальної катастрофи у червні 1998 року, коли історична частина Одеси буде, мовляв, вщент зруйнована і, по суті, щезне («незайманими залишаться лиш північна частина Пересипу, селище Котовського, Крижанівка й Фонтан»). Як не запанікувати, коли твоєму місту уготована трагічна доля Атлантиди чи Помпеї?

Декотрі — кинулися розшукувати Є.Штенгелова, доцента кафедри інженерної геології та гідрогеології Одеського держуніверситету, щоб почути все з вуст «автора жахливої сенсації», а декотрі — інших компетентних науковців, щоб ті спростували чи підтвердили написане в «АиФ». З'ясувалося, що свою версію Євген Степанович не приховував, не приберігав спеціально для московського періодичного видання. Він ще раніше обнародував її у виступах на засіданнях кафедри, торік опублікував відповідні матеріали в «Доповідях Російської Академії Наук» (чи не звідти О.Овчинников і почерпнув сенсацію?).

Працівникові багатотиражки університету Олегу Губарю вдалося побесідувати з Є.Штенгеловим. Науковець пояснив, що свою версію він побудував на основі багаторічних спостережень, обладнавши найсучаснішими приладами кілька стаціонарних спостережних пунктів у катакомбах, підземних виробках, підвалах. Так-от, Штенгелов дійшов висновку, що не можна обмежуватися поняттям лише «класичних» одеських зсувів. Зсуви можуть відбуватися й по більш глибокому дзеркалу ковзання, скажімо, по нижньосарматських чи навіть крейдяних глинах (хай читач вибачає за спеціальні геологічні терміни, але без них тут не обійтися). Припустивши таке та застосувавши математичні методи екстраполяції, Є.Штенгелов і передбачає різку активізацію процесу зсуву значної території міста на 1998—2001 роки.

Соціальний зріз

Ажіотаж змусив ряд відомих в Одесі науковців-геологів поділитися своїми думками. Переді мною документ, який підписали завідувач кафедри інженерної геології та гідрогеології Одеського держуніверситету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор І.Зелінський, доцент цієї ж кафедри, кандидат наук Є.Черкез та старший науковий співробітник Проблемної лабораторії інженерної геології, кандидат наук В.Шмуратко. Документ досить об'ємний. Так-от, науковці однозначно стверджують: «Зсуви такого масштабу, про який йдеться в замітці «АиФ», неможливі з принципових міркувань». А далі пояснюють: тривалі спостереження за зсувами і документування реліктів древніх зсувів на сучасному морському дні свідчать про те, що протягом останніх 1000—1500 років на незахищених ділянках Одеського узбережжя відбувалися і відбуваються зсуви, котрі належать до так званих класичних одеських зсувів. Основна їх особливість — «одноактивний захват території шириною не більше перших десятків метрів — як правило, 30—40 метрів». Саме вони за 200 років «з'їли» десь 200 метрів берегової лінії. Проте віднедавна цей процес практично зупинено введенням в експлуатацію системи протизсувних споруд.

Водночас, підкреслюють учені, територія міста, окрім зсувних процесів, зазнає впливу глибинних тектонічних сил. Зливаючись із деформаціями техногенної й екзогенної природи, вони на окремих ділянках, навіть досить віддалених від моря, створюють послаблені зони, де відбувається вибіркове руйнування будинків, споруд, комунікацій чи їх деформація. Геологічна природа цих «послаблених зон» принципово відрізняється від зон, пов'язаних з процесами формування зсувів, вони проявляються лише локально. А для зсувів із захватом території в 500—1000 метрів і більше, потрібно, щоб нахил поверхні до горизонту був щонайменше 10 градусів. Тільки тоді, згідно із законами фізики, буде переможено силу тертя і настане активний зсув. А насправді поверхня масиву порід, на якому розташована територія Одеси, нахилена до моря під кутом близько одного градуса...

Отже, одесити можуть спати спокійно? Зовсім ні. Бо геодинамічно активні зони, як уже сказано, на території міста таки є. Й інженерно-геологічні процеси рік у рік будуть-таки руйнувати будинки й інші споруди історичної частини Одеси. «Образно кажучи, — пишуть науковці, — відбудеться не одна гігантська катастрофа, про яку йдеться, а багато дрібніших катастроф, але в цілому не менш дорогих з точки зору ліквідації їх наслідків».

Від себе додам: останніми роками в місті саморуйнується по 6—8 будинків, тріщини дістали споруди оперного театру, кірхи, держбанку, архітектурного комплексу Приморського бульвару... І байдуже спостерігати за цими процесами, не відаючи, за якою схемою, за якими законами вони відбуваються, звичайно ж, не можна. Вкрай необхідне фінансування спостережень — з боку держави чи місцевих структур, в тому числі й комерційних.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Факт

Виходять на сліди загарбаних книжок

Відомо, що знищення та пограбування німецько-фашистськими загарбниками книжкових багатств колишнього СРСР велося цілеспрямовано. А штаб спеціальної команди рейхсміністра Розенберга був розташований у будинку Київської обласної бібліотеки. Мільйони унікальних томів окупанти вивезли з Дніпропетровська, Києва, Харкова, Донецька, із книжкових сховищ багатьох інших міст нашої республіки.

Нині, на жаль, бібліотечні працівники України не оперують точними даними, якою мірою потерпіли від варварства нацистів наші бібліотечні фонди. Тому, наприклад, колектив Донецької обласної бібліотеки виготовив фото та ксерокопії зразків печаток, штемпелів, особливих позначок, котрі наносилися на видання у різні роки, і надіслали їх до Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей, що діє при Кабінеті міністрів України.

Сьогодні не лише донеччани, а й їхні колеги-бібліотекарі, просто ентузіасти цієї справи з інших міст республіки ведуть копіткий пошук ветеранів, записують їхні спогади, працюють у архівах. Саме про проблеми цієї роботи і йшлося на міжнародному «круглому столі», який завершив свою роботу в Донецьку. Питання повернення в Україну втрачених бібліотечних фондів розглянули представники бібліотек усіх областей нашої держави, а також гості з Білорусі, Польщі, Росії.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Економіка

«Створіть умови — і ми «перевернемо» світовий ринок...»

Акціонерне товариство «ВОЗШО» (донедавна — Вознесенське шкіряне об'єднання) — мабуть, одне з наймолодших підприємств шкіряної галузі республіки, хоча й перебуває явно не у «віці немовляти». Побудований 1978 року під імпортну технологію й устаткування, цей завод вже у проектах фахівців було задумано як «най-най»... Звісно, не тільки завдяки імпортній техніці вознесенцям вдалося вийти в лідери й утримувати передові позиції. Принаймні, кожну четверту пару взуття в Україні ще торік виробляли з шкіри «ВОЗШО».

Наш співрозмовник — генеральний директор АТ «ВОЗШО» Сергій Мойсейович КЕРНЕР.

— Нинішня ситуація на підприємстві напевно для вас незвична. Склад готової продукції, як то кажуть, завалено шкірою, причому, за оцінками самих взуттьовиків, шкірою досить доброї якості. Проте охочих виробляти з неї взуття дуже мало.

— Охочих виготовляти з неї взуття вистачає, тільки можливості в них обмежені.

Ситуація склалася не те що незвична, а, я сказав би, дика. Ми нещодавно закінчили реконструкцію, що тривала два роки без зупинки виробництва. Замінили приблизно 80 відсотків устаткування, витратили величезні кошти в валюті, планували збільшити випуск продукції щонайменше на 30 відсотків. Сьогодні за технічною оснащеністю наш завод — один з найпередовіших у Європі. І ось через економічну плутанину в країні взуттєві підприємства опинилися без коштів. Мало того, що вони взяли у нас тільки 40 відсотків шкіртовару, виробленого в першому півріччі, то ще й заборгували понад 25 мільярдів карбованців.

Залишки готової продукції на складі перевищують нормативні у 2,6 раза. До речі, спілковий шкіртовар ми пропонуємо взуттьовикам без попередньої оплати, але його беруть неохоче, хоча якість продукції добра.

— Виходить, що ви самі себе караєте якістю?

— Ні, карає нас наш уряд. А ми зазнаємо збитків, причому не лише матеріальних. У будь-якій державі для того, щоб та чи інша фірма функціонувала, мають бути створені нормальні умови. Якщо держава ще зацікавлена у випуску даної продукції, то можна ввести й пільгове оподаткування, і першочергові валютні кредити. Особливо це стосується підприємств легкої промисловості, які дають левову частку товарообороту України й готівки. Надайте їм можливість купувати за кордоном за валюту, скажімо, хімматеріали. Адже не секрет, що вони багато кращі за наші, отже, й продукція буде краща, конкурентоздатніша.

— Але кому потрібна ця конкурентоздатна продукція, якщо і на неконкурентоздатну у взуттьовиків бракує грошей?

— Хочу сподіватися, що це явище тимчасове, незабаром запрацюють і в нас цивілізовані економічні закони: хто краще працює, той краще живе.

— А поки?

— А поки що на наш запит взуттєві фабрики підтвердили потребу в хромовому шкіртоварі на червень — вересень цього року лише у обсязі 34,5 мільйона квадратних дециметрів. І це зі 108 мільйонів, запланованих нами на цей період. «Викручуватися» доводиться за допомогою конкурентоздатної продукції, щоправда, за межами України. У нас з'явилися партнери в Італії, Туреччині, Болгарії, Словаччині, Польщі, США, в країнах СНД. Сьогодні ми можемо стверджувати, що 40 відсотків шкіртовару відповідає кращим європейським зразкам. Це підтверджується і щорічною нашою участю у всесвітніх виставках шкір і взуття в Парижі.

Єдиною можливістю запобігти зупинці підприємства є пошук зарубіжних партнерів. Проте механізм визначення конкурентної ціни, коли фіксовано курс карбованця до ВКВ, дуже проблематичний. Не завжди можна чітко визначити правильну ціну в перерахунку на карбованці. Тому деякі види шкіртовару нам невигідно продавати за кордон. Одначе той, хто хоче «пролізти» на теперішній ринок і втриматися на ньому, має в чомусь поступатися. Завдяки експорту шкіртоварів ми можемо тепер одержувати за бартером імпортні хімматеріали, запчастини до устаткування. У нас з'явилася валюта, реалізація якої навіть за фіксованим курсом забезпечує приплив карбованців, щоб розраховуватися з банківськими кредитами, з постачальниками сировини.

— І з'явилася, нарешті, перспектива, яка подає надію?

— Які там перспективи! Як і колись — у боргах. Ті гроші, що надходять до нас, йдуть на розрахунки з бюджетом і на сплату за енергію, паливні ресурси. Для чиєї користі це робиться, важко сказати. Так, з бюджетом треба розраховуватися, але коли у всіх бракує грошової маси, нема кредитних ресурсів, то не будемо закопувати одне одного. Дозволили б 50 відсотків коштів спрямовувати на розрахунки з боргами, а 50 відсотків — на життєдіяльність підприємства. І жоден не шукав би обхідних шляхів, щоб якось вижити. Ось ми, наприклад, сьогодні розраховуємось чим тільки можемо: де доларами, де рублями, де карбованцями, де бартером... Схема не зовсім нормальна, та це єдиний поки що порятунок. Організували мережу фірмових крамниць, де продаємо взуття, вироблене з нашої продукції як на вітчизняних фабриках, так і за кордонних. Важко із шкірсировиною — організуємо в областях свої заготівельні пункти.

— Виходить, що все ж таки вигідно продавати свою продукцію за кордоном, а не вітчизняним споживачам. Але ж від такої комерції наш внутрішній ринок багатший на товари не стане, і ми так і не побачимо красивого і доброякісного взуття українського виробництва, як не бачили його досі?

— Безумовно, ми маємо думати про пріоритет вітчизняних партнерів, але якщо це взаємовигідно. Я вважаю, що уряд має визначитися й надати самостійність підприємствам. Якщо шкірсировину можна переробити в Україні, то ми зобов'язані це робити. Але ж обмеженням експорту своєї продукції ми лише погіршуємо ситуацію. Коли працюватимемо тільки на ринок України, ми замкнемося в собі й не зможемо модернізувати виробництво. Далі, мають бути інвестиції в наші підприємства, які потребують реконструкції. Для цього потрібні іноземні партнери, що вкладають кошти й переконані, що ці кошти не пропадуть. Ось ми, наприклад, другий рік намагаємося створити спільне підприємство для випуску модельного взуття, але наші партнери не хочуть ризикувати — сьогодні в нас одні закони, завтра — інші. Тут уже час сказати: створіть нам нормальні економічні умови, й ми, виробники, спробуємо «перевернути» світовий ринок.

Розмову вів Віктор РОМАНОВ.

Миколаївська область.

World Cup. USA-94

Справу Марадони ще не закрито

Президент ФІФА Жоао Авеланж заявив у інтерв'ю іспанській газеті AS, що він не сумнівався, ніби Дієго Марадону треба дискваліфікувати за вживання допінгу.

— Однак коли розглядатимемо "справу Марадони" в серпні, ми не повинні забувати, що тривале покарання фактично означатиме для аргентинця прощання з великим футболом, адже йому вже 33 роки. Гадаю, покарання буде досить м'яке, — сказав пан Авеланж.

А от як на ці події прореагував Президент Аргентини Карлос Менем. Він вважає, що зовсім не втрата Марадони не дозволила збірній його країни вийти до 1/4 фіналу.

— Я не вірю в це. Ми просто не спромоглися добитися потрібного результату в найкращому своєму матчі за останні роки. Таке часто трапляється в спорті, — сказав Президент.

У той же час Менем заявив, що збирається заступитися за Марадону перед керівництвом ФІФА...

І нарешті, така інформація, яку розповсюдило AFP з посиланням на високопоставленого керівника аргентинського футболу. Термін дискваліфікації за вживання допінгу на чемпіонаті світу навряд чи перебільшить півроку, що дасть можливість Марадоні вже наступного року взяти участь у Панамериканських іграх.

І останнє. Пеле, який ніколи не відзначався гарячою любов'ю до Марадони, висловив власну думку: «Він зовсім непристосований до життя, не має сімейного та релігійного коріння. Лише близькі та віра могли втримати його від допінгу...»

Теніс

І одна на корті... воїн

Збірна України вийшла до фінальної частини чемпіонату Європи серед дівчат (до 18 років). Переможниця отримує кубок, встановлений 1965 року маркізою Анні Суабо де Монтегю. Але це — ще попереду.

Фіналові передують зональні турніри. Їх чотири. Цього разу дівчата змагалися в Пловдиві (Болгарія), Ареццо (Італія), Леріді (Іспанія) та Києві (Україна).

А фінал відбудеться в місті Дакс (Франція) з 15 по 17 липня. Змагатимуться там вісім збірних і серед них, як уже повідомлено, українська команда.

Турнір у столиці України проходив за олімпійською системою. До речі, жеребкування заздалегідь було проведене в штаб-квартирі EUROPEAN TENNIS ASSOCIATION (ETA). І в першій же грі він звів фаворитів — господарок змагання і сильну збірну Росії.

Скажу, що, на жаль, погода переплутала всі карти. Адже турнір планувалося цілком провести на кортах «Динамо». Але тропічна злива перетворила їх на озера. Тому учасниці були змушені сховатися під дах критих кортів Республіканського стадіону. І там з найкращого боку виявила себе лідер української команди киянка Олена Татаркова, вихованка тренера Тетяни Мочалової. Зрозуміло, на Олену, яка лише нинішнього року вже виграла турнір у Юрмалі та ще п'ять одиночних професіональних змагань і стільки ж у парному розряді, впевнено увійшла до світового рейтингу, є членом національної збірної України, дуже сподівалися. І вона виправдала надії на... тисячу відсотків.

Після того, як одеситка Марина Наконечна поступилася росіянці Ользі Івановій — 4:6 і 3:6, взялася за справу Татаркова. Вона майже «зім'яла» на корті Анну Линькову — 6:2, 6:0, зробивши рахунок у матчі нічийним. А потім був поєдинок дуетів. На жаль, партнерка нашої лідерки Дарія Котова з Одеси нині вочевидь не в формі. Отож наші дівчата поступилися в першому сеті — 5:7. Напружено проходив і другий. Українки програвали, але зусиллями Татаркової вдалося встановити рівновагу — 6:6. Тай-брейк. Господарки виграли його упевнено — 7:3. І після цього суперниці відмовилися від боротьби, мотивувавши таке рішення травмою однієї з учасниць...

Отже, збірна України вийшла до фіналу. За регламентом дві команди здобувають путівки до Франції, тож вона стала володаркою однієї з них. А друга дісталася тенісисткам Польщі. На шляху до фіналу вони з однаковим рахунком (2:1) переграли по черзі норвезьких і білоруських спортсменок.

Та не тільки тенісом жили учасниці в ці дні. Організатори: Федерація тенісу України (президент Герман Беньямінов), фірма «TRY international Ltd» (директор Сергій Коноваленко) зробили все для того, щоб гості почувалися комфортно й весело. Для них організували, зокрема, багатогодинну прогулянку на білому теплоході по Дніпру. Був великий сімейний стіл зі смачними стравами, ласощами і, звичайно, море напою «Coca Cola». Ця авторитетна фірма — постійний спонсор тенісних змагань у Києві. А генеральним спонсором цього разу виступив INTERBANK, головним — «Гермес фінанс Україна», а ще допомагали фірми: MINOLTA, «НИКИТА», «ОВЕН Лтд». Що ж, дяка їм за благодійність, за підтримку конкретно українського тенісу...

І ще, як кажуть, на закуску одна інформація. Як повідомив Герман Беньямінов, національна збірна України 15—17 липня в Юрмалі проведе матч розіграшу Кубка Девіса зі збірною Латвії. Дав згоду грати за українську команду Андрій Медведєв. У разі успіху наша команда на наступному етапі в Києві, скоріше за все, на кортах «Наука» прийматиме одну із збірних — Польщі або Марокко. Цей матч призначено на 23—25 вересня.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Запитуєте — відповідаємо

Літо кличе до Ворзеля...

Згідно із санаторно-курортною карткою, мені було рекомендовано лікування у Ворзельському санаторії серцево-судинних захворювань. Але голова завкому відмовив у придбанні путівки, мотивуючи тим, що Ворзель є забороненою для відпочинку зоною. Чи це так?

Леонід ЛЕВИЦЬКИЙ.

Жданівка
Хмільницького району
Вінницької області.

Ми попросили відповісти на це запитання начальника управління медико-санітарного забезпечення Мінчорнобилю України **В'ячеслава ТОРБИНА.** Ось що він відповів:

— Так, Ворзель перебуває в так званій четвертій зоні підвищеного контролю за станом радіоактивного забруднення, але проживання чи відпочинок на його території не заборонені — території, приміщення оздоровчих закладів відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Тут є дитсадки і школи, фабрики й заводи, будинки відпочинку, санаторії, табори оздоровлення для дітей та дорослих. Після аварії на ЧАЕС скрізь було проведено дезактивацію і нині діють всі служби. Доза радіоактивного забруднення нижча від світового рівня виміру впливу радіації на організм людини.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

◆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◆ Рукописів не повертаємо.
◆ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

◆ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 364459.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0. Зам. 0311131.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».